

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ**N U T A R I M A S****DĖL PAŽEISTOS ŽEMĖS REKULTIVAVIMO IR DERLINGOJO DIRVOŽEMIO
SLUOKSNIO IŠSAUGOJIMO**

1995 m. rugpjūčio 14 d. Nr. 1116

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Nustatyti, kad:

1. Pažeistą laikoma žemė, dėl technogeninės veiklos praradusi derlingą dirvožemio sluoksnį ir neužimta statinių bei įrenginių.

2. Žemės savininkai ir valstybinės žemės naudotojai, taip pat kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, vykdantys darbus, susijusius su žemės pažeidimu, privalo saugoti nukastą derlingą dirvožemio sluoksnį ir jį naudoti pažeistai žemei rekultivuoti arba mažai produktyvioms žemės ūkio naudmenoms gerinti.

3. Fiziniai ir juridiniai asmenys, eksploatuojantys naudingųjų iškasenų telkinius ir durpynus, vykdantys geologinio žvalgymo, tyrinėjimo, statybos ir kitus darbus, susijusius su derlingojo dirvožemio sluoksnio pažeidimu, privalo rekultivuoti pažeistus žemės ūkio naudmenų ir miško plotus į žemės ūkio naudmenas ir mišką, o jeigu to atlikti techniškai neįmanoma, – į vandens telkinius. Šis reikalavimas netaikomas, kai:

3.1. žemės sklypas, kuriame yra pažeista žemė, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 22 d. nutarimo Nr. 776 „Dėl Pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties nustatymo ir keitimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 1994, Nr. [66-1276](#)) nustatyta tvarka leistas naudoti pagal kitą paskirtį, nenumatant šios žemės rekultivuoti;

3.2. pažeistos žemės plotai pagal detalius planus numatomi užstatyti arba panaudoti keliams tiesti, aikštelėms įrengti, kitiems įrenginiams išdėstyti.

4. Pažeista žemė rekultivuojama ir mažai produktyvios žemės ūkio naudmenos gerinama derlinguoju dirvožemiu:

4.1. valstybinėje žemėje – šią žemę naudojusią fizinių ir juridinių asmenų, kuriems nustatytą tvarka buvo leista eksploatuoti naudingųjų iškasenų telkinius ir durpynus pagal žemės gelmių išteklių naudojimo projektus, lėšomis;

4.2. privačioje žemėje, kurioje ne metalams priklausančių naudingųjų iškasenų telkinius nustatytą tvarka eksploatavo šios žemės savininkai, – žemės savininkų lėšomis;

4.3. nesuteiktoje naudotis ir neišnuomotoje laisvos valstybinės žemės fondo žemėje – Žemės reformos fondo lėšomis.

5. Jeigu pažeista žemė rekultivuojama į žemės ūkio naudmenas, žemę pažeidę asmenys žemės naudotojams sumoka dirvų derlingumo atkūrimo išlaidas, kurios apskaičiuojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 776.

6. Duomenys apie pažeistos žemės plotus įrašomi į Valstybinio žemės kadastro duomenų registrą.

7. Rekultivuojant naudingųjų iškasenų telkinių karjerus, turi būti laikomasi projekte nustatytų telkinio naudojimo ir karjero rekultivavimo reikalavimų. Rekultivuojant karjerą ar jo dalį, markšneiderinis planas turi būti suderintas su Lietuvos geologijos tarnyba prie Statybos ir urbanistikos ministerijos.

8. Leidimai eksploatuoti naudingųjų iškasenų telkinius ir durpynus išduodami fiziniams ir juridiniams asmenims, pateikusiems jų rekultivavimo projektus. Leidimai vykdyti kitus tyrinėjimo, projektavimo ir statybos darbus, susijusius su derlingojo dirvožemio sluoksnio pažeidimu, žemės platuose, kurių baigus šiuos darbus nenumatoma užstatyti arba naudoti keliams tiesti, aikštelėms

įrengti, kitiems įrenginiams išdėstyti, miškui sodinti, želdiniams bei vandens telkiniams, išduodami tik šiuos darbus vykdančioms asmenims įsipareigojus žemę sutvarkyti taip, kad ji būtų tinkama naudoti pagal paskirtį, buvusią leidimo išdavimo metu, išskyrus 3.1 ir 3.2 punktuose nurodytus atvejus.

9. Pažeistos žemės rekultivavimo ir mažai produktyvių žemės ūkio naudmenų gerinimo derlinguoju dirvožemiu projektai rengiami 4.1–4.3 punktuose nurodytomis lėšomis ir suderinami su:

9.1. apskrities valdytojo administracijos žemės ūkio departamento miesto žemėtvarkos ir geodezijos tarnyba (rajono žemės ūkio valdybos žemėtvarkos ir geodezijos tarnyba);

9.2. miškų urėdija – jeigu pažeista miškų urėdijos naudojama miško žemė;

9.3. Aplinkos apsaugos ministerija.

10. Pažeistos žemės rekultivavimo ir mažai produktyvių žemės ūkio naudmenų gerinimo derlinguoju dirvožemiu darbai pradkami suderinus juos su šios žemės savininkais arba naudotojais. Laisvos valstybinės žemės fondo žemėje šie darbai pradkami suderinus juos su apskrities valdytoju, o perduotoje valdyti savivaldos vykdomosioms institucijoms laisvos valstybinės žemės fondo žemėje – su miesto (rajono) meru.

11. Pagal pažeistos žemės rekultivavimo projektą ir mažai produktyvių žemės ūkio naudmenų gerinimo derlinguoju dirvožemiu projektą atliktus darbus priima apskrities valdytojo administracijos žemės ūkio departamento rajono žemės ūkio valdybos sudaryta komisija.

12. Kaip įgyvendinami pažeistos žemės rekultivavimo projektai ir saugomas derlingasis dirvožemio sluoksnis, kontroliuoja pareigūnai, miesto (rajono) savivaldybės teritorijoje, kurioje yra ši pažeista žemė, vykdančios žemės naudojimo valstybinę kontrolę, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. 1244 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1994, Nr. [97-1919](#); 1995, Nr. [41-1003](#)) nustatyta tvarka.

MINISTRAS PIRMININKAS

ADOLFAS ŠLEŽEVIČIUS

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

VYTAUTAS EINORIS
